

Huvudman

Härjedalens kommun
kommun@herjedalen.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Bruksvallarnas skola i Härjedalens kommun.

Beslut

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Härjedalens kommun en anmärkning avseende brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd. Härjedalens kommun ska senast **fredag den 22 september 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen. I redovisningen ska Härjedalens kommun redogöra dels för vilka generella åtgärder som vidtagits för att avhjälpa påtalade brister, dels för vilka åtgärder som vidtagits avseende den enskilda elev som omnämns i beslutet.

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet i de handlingar som sänds in.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Bruksvallarnas skola i Härjedalens kommun. Tillsynen har genomförts genom att Skolinspektionen har inhämtat skriftliga yttranden från huvudmannen.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar enligt 2 kap. 8 § skollagen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Vidare ska huvudmannen enligt 4 kap. 7 § skollagen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens yttrande framgår att rektorn och huvudmannen har utarbetat en plan för undervisningen och organisationen vid Bruksvallarnas skola. Av planen framgår bland annat hur skolan ska arbeta kring arbetsmiljö, trygghet för eleverna, planering av undervisningen och information till vårdnadshavare.

Härjedalens kommun har även redogjort för hur Bruksvallarnas skola arbetar kring en elev i behov av stöd. Det framgår att berörd elev har haft extra anpassningar under ett par års tid men att det inte finns någon oro för att eleven inte kommer att nå kunskapskraven. Elevens extra anpassningar har inte dokumenterats och elevens behov av särskilt stöd har inte utretts, men skolan har den 16 maj 2023 upprättat ett åtgärdsprogram för eleven. Åtgärdsprogrammet har bifogats utredningen.

Bruksvallarnas skola är medveten om att skolan brister vad gäller dokumentation av extra anpassningar och har detta som utvecklingsområde. Skolan har även insett att det hade varit gynnsamt att utreda berörd elevs behov av särskilt stöd och har även detta som utvecklingsområde. Ett arbete kring dessa utvecklingsområden kommer att starta i augusti 2023 och genomföras med lärare, elevhälsan och rektorn med stöd av huvudmannen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av

särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodose framgå.

Enligt 10 kap. 13 § skollagen ska läraren i årskurs 1-5 en gång per läsår i en skriftlig individuell utvecklingsplan sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver.

Stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska dokumenteras i den skriftliga individuella utvecklingsplanen, i de fall det föreligger en skyldighet att upprätta en sådan, och elevens behov av särskilt stöd och hur dessa behov ska tillgodose ska dokumenteras i ett åtgärdsprogram (prop. 2013/14:160 s. 32).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer inledningsvis att det utgör en brist att Bruksvallarnas skola inte dokumenterat de extra anpassningar som berörd elev får i elevens individuella utvecklingsplan.

Skolinspektionen bedömer vidare att det utgör en brist att skolan upprättat ett åtgärdsprogram för eleven utan att först utreda elevens behov av särskilt stöd. Beslut om särskilda stödåtgärder genom åtgärdsprogram är ingripande beslut som kan få stor betydelse för en elevs skolgång. Ett beslut om åtgärdsprogram ska därför alltid föregås av en utredning av elevens behov av särskilt stöd. Detta gäller även om orsaken till att eleven bedöms vara i behov av särskilt stöd är att eleven har andra svårigheter än kunskapsmässiga sådana.

I sammanhanget vill Skolinspektionen framhålla att skyldigheten att utreda en elevs behov av särskilt stöd inte enbart gäller för de elever där det finns en oro för att eleverna inte ska uppnå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Även elever som uppvisar *andra svårigheter i sin skolsituation*, exempelvis en omfattande skolfrånvaro eller omfattande sociala svårigheter, ska utredas för särskilt stöd, oavsett om det finns en oro för dessa elevers kunskapsutveckling eller inte.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten. Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Härjedalens kommuns verksamhet vid Bruksvallarnas skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller dokumentation av extra anpassningar och utredning av särskilt stöd. Utredningen visar emellertid att huvudmannen själv uppmärksammat de aktuella bristerna som utvecklingsområden och har för avsikt att starta ett arbete kring dessa. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Härjedalens kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av juristen Elina Axelsson.

Juristen Ellen Kalman ha varit föredragande i ärendet.